

# UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINKEGA DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 11.

Ljubljana, dne 28. novembra 1938.

Leto III.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Izhaja enkrat mesečno.

## I. Kongres

državnih in samoupravnih upokojencev in upokojenk  
kraljevine Jugoslavije v Beogradu, dne 10. novembra 1938.

Z veliko skepso smo pričakovali prvi kongres državnih in samoupravnih upokojencev, ki ga je sklical na svojo roko „Akcioni odbor državnih upokojencev v Beogradu“. Ta skepsa je izvirala iz tega, ker smo vedeli, da v Beogradu nimajo organizacije državnih in samoupravnih upokojencev, temveč da je samo par delovnih ljudi se združilo in sklenilo sklicati omenjeni kongres.

Organizacija in priprava kongresa, kakor tudi njega izvedba pa nas je prepričala, da je bilo delo vendar v večjih rokah in da je bilo dobro pripravljeno. V prvi vrsti gre seveda zasluga predsedniku imenovanega akcionega odbora g. Boži Matoviću, načelniku ministrstva v pokoju in sedanjemu občinskemu svetniku mesta Beograda, ki je odličen in odločen delavec, ima sijajne zveze in poznanstva ter je dobro pripravil in vodil ves kongres.

Na kongres so odšli delegati vseh banovinskih društev iz cele države, iz Beograda pa mnogoštevilni upokojenki, ki sicer niso organizirani v društvu, vendar z zanimanjem spremljajo vsako akcijo državnih upokojencev.

Dne 10. novembra 1938 so se zbrali delegati in beograjski državni upokojenki ob 10. uri dopoldne na galeriji „Zanatskega doma“ v Beogradu, kjer je predsednik akcionega odbora g. Boža Matović otvoril prvi kongres upokojencev kraljevine Jugoslavije s prisrčnim pozdravom vsem delegatom in ostalim gostom ter je predlagal, da se odpošlje pozdrav kongresa gosp. predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviću in ministru financ gosp. Dušanu Leticu. Kongres je predlog soglasno sprejel.

Razložil je nadalje namen kongresa in poudarjal, da je beda upokojencev doseglja tak višek, da je odpomoč nujno potrebna. Omenil je, da je akcioni odbor že večkrat posredoval na merodajnih mestih, da je ta odbor dosegel, da je prišlo v finančni zakon za leto 1938./39. določilo glede zasluzka upokojencev brez odbitka doklad, nadalje, da so se upokojenim vojnikom, ki jim je manjkalo le par mesecev in ki niso dobivali osebnih doklad, dovo-

lile te doklade in da so se nekateri kronski upokojenki prevedli na dinarske pokojnine.

Za predsednikov pozdrav so se zahvalili posamezni delegatje banovinskih društev in izročili pozdrave svojih društev in njihovih članov. Prvi se je oglasil g. Vlačković iz Sombora, nato g. podpolkovnik g. Zvonimir Jambrec iz Zagreba, kapetan Mladenović iz Čačka, Mate Palandžić iz Sarajeva, dr. Ivan Vrtačnik iz Ljubljane, profesor Barbetti iz Splita, Ilija Mijušković iz Banja Luke.

Ker se pa niso vsi ti delegatje držali dnevnega reda, da bi izročili samo pozdrave svojih društev, temveč so posamezniki slikali obupne razmere v svojih okrajih in bedno stanje članov njihovih društev, tako da je bila nevarnost, da ti govori zaidejo v brezbrežnost, je zaprosil za besedo g. Sima Dokmanović iz Zagreba ter je predlagal, da se preidejo nekatere točke dnevnega reda, ki so bile le formalnega značaja (n. pr. volitev predsedstva kongresa, poročilo verifikacijskega odbora o predloženih pooblastilih, itd.) ter da se takoj gre na točko dnevnega reda: izvolitev odbora za sestavo resolucije, ki je bila pač najvažnejši predmet dnevnega reda. Predlog je bil soglasno sprejet; izvolil se je odbor in nato je predsednik g. Matović prekinil kongres, odbor pa se je takoj sestel na sejo, da sestavi resolucijo.

Ko je bilo to delo končano, je predsednik zopet otvoril zborovanje ter prečital sestavljeno resolucijo, ki se glasi:

I. kongres jugoslovanskih upokojencev in upokojenk iz cele Jugoslavije, ki se je vršil v Beogradu na dan 10. novembra 1938, je z ozirom na to, da so mnogi državni uslužbenci zedinjene Jugoslavije vsled starosti ali iz katerih koli drugih vzrokov bili upokojeni na podlagi raznih zakonov o uradnikih od leta 1864. pa došle z raznimi prejemki, ki so zaradi velike draginje življenja nezadostni za dostojno življenje in vzdrževanje rodbine — sklenil soglasno naslednjo

### resolucijo:

1) Da se kar najnujnejše potom uredbe čimprej povišajo draginjske doklade, ker je sedanji standard življenja predrag;

2) da se ukinejo vse dosedanje omejitve o prejetanju osebnih in rodbinskih doklad brez ozira na velikost in izvor dohodkov.

Pooblaščenim podpisanim predstavnikom I. kongresa jugoslovanskih upokojencev in upokojenk je čast prositi kraljevsko vlado, da izvoli ustreči upravičenim željam upokojencev in upokojenk.

V Beogradu, dne 10. novembra 1938.

Predsednik kongresa:

**Božidar Matović s. r.**

Sekretar kongresa:

**Tihomir Marjanović s. r.**

Ko je predsednik prečital resolucijo, je omenil, da se je odbor zedinil na načelo, da bodi resolucija kratka in enostavna in da vsebuje samo glavno željo upokojencev, to je povišanje prejemkov, da bi se jim olajšalo življenje in vzdrževanje rodbin. Vse ostale želje in posamezne zahteve se bodo skušale doseči potem, ko bo izpolnjena ta glavna želja. Predsednik je otvoril o resoluciji debato, v kateri se je oglašilo samo par govornikov, med drugimi delegat ljubljanskega društva dr. Fr. Vidic, ki je izrazil željo, da bi se v resoluciji poudarilo, da so izražene želje tembolj utemeljene, ker se upokojenec še ni vrnilo to, kar se jim je s ponovnim zniževanjem vzelo, in da bi tudi povišane pokojnine še davno ne predstavljale povišanja prvotnih pokojnin, temveč bi predstavljale le dosego v dekretih določenih pokojninskih prejemkov.

Ko je bila debata o resoluciji končana, jo je dal predsednik na glasovanje in kongres je resolucijo soglasno sprejel.

Po kratkih opazkah posameznih udeležencev je predsednik omenil, da je s sprejetjem resolucije, na katero so se zedinili vsi udeleženci, kar ga navdaja z največjim veseljem, ker more ugotoviti složnost med udeleženci kongresa, dosežen glavni namen kongresa ter da je sedaj samo še treba, da posebna deputacija

izroči resolucijo predsedniku vlade g. dr. Milanu Stojadinoviću. Nato je predsednik zaključil prvi kongres državnih upokojencev in upokojenk v Beogradu.

Predsednik kongresa se je takoj telefonično informiral v ministrskem predststvu, kdaj bi mogla biti deputacija držav-

nih upokojencev sprejeta. Dobil je obvestilo, da isti dan avdijenca ni mogoča, da pa bo g. predsednik vlade dr. Milan Stojadinović sprejel deputacijo državnih upokojencev v petek dne 11. novembra t. l. ob pol 12. uri dopoldne ali ob pol 3. uri popoldne.

## **Sprejem deputacije državnih upokojencev pri gosp. ministrskem predsedniku dr. Milanu Stojadinoviću**

V petek, dne 11. novembra 1938 so se člani deputacije državnih upokojencev, v kateri so bili predsednik kongresa g. Boža Matović, dva delegata zagrebškega društva državnih upokojencev, in sicer podpredsednik društva Zvonimir Jambrec in Sima Dokmanović, oba delegata ljubljanskega društva državnih upokojencev: predsednik društva dr. Ivan Vrtačnik in odbornik dr. Fran Vidic, nadalje dva delegata društva državnih upokojencev v Somboru, delegat sarajevskega društva Mate Palandžić, delegat splitskega društva profesor Barbetti, delegat banjaluškega društva Ilija Mijušković in delegat društva iz Čačka kapetan Mladenović, zbrali ob 11. uri dopoldne v „Zanatskem domu“ ter se odtam korporativno napotili k sprejemu pri g. predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviću, ki je deputacijo sprejel v svoji vili v Senjaku. Ob vходу je deputacijo sprejel tajnik g. Protić, ki je odvedel deputacijo v biblioteko. Po kratkem: čakanju je prispel predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović ter zelo ljubeznivo pozdravil vsakega člana deputacije. Nato ga je nagovoril predsednik kongresa g. Boža Matović ter ga pozdravil z iskrenimi besedami, omenjajoč namen kongresa in, da je ta kongres soglasno sprejel resolucijo, katero deputacija izroča in prosi, da bi g. predsednik vlade in njegova vlada v resoluciji izražene želje vpošteval in da bi nudil nujno pomoč vsem državnim upokojencem in upokojenkam. Poudaril je, da je resolucija kratka in jasna in zato tembolj pričakujemo, da se bo našim željam ustreglo.

Ko je g. ministrski predsednik prečital resolucijo, je spregovoril nekako takole: Res je, da je resolucija kratka in jasna, toda dve besedi jo otežujeta in to sta besedi „hitno i odmah“. Ako bi obljubil, da se bo to takoj zgodilo, ne bi govoril odkrito, zato je rekel, da takoj ni mogoče rešiti tega vprašanja, ker volitve zaposlujejo vlado v polni meri, tako da se v tem času ne more baviti s tem vprašanjem. Priznava pa odkrito, da so želje upokojencev in upokojenk osnovane, in upokojenci naj bodo uverjeni, da se bo nekaj zgodilo zanje. Vlada si je namreč v svesti, da je vodila tako politiko, da je dvignila cene pridelkom, ker je hotela pomagati kmetu; zakaj če se kmetu dobro godi, se tudi državi dobro godi. Vlada pa si je tudi v svesti, da je s tem povzročila draginjo in zato mora storiti še en korak in pomagati tistim, ki imajo stalne prejeme, da bodo mogli zmagovati nastalo dra-

ginjo. Omenjal je tudi, da dobro pozna tegobe in težave uradnikov in upokojencev, ker je sam izšel iz uradniške družine in je tudi sam bil uradnik in upokojenec. Zato naj bodo uverjeni, da se bo vlada brigala za to in skušala po možnosti pomagati vsem tistim, ki se boré za svoj obstanek.

Iz teh jasnih besed in striktnih obljub so morali člani deputacije dobiti vtis, da ima vlada g. dr. Milana Stojadinovića resno voljo pomagati upokojencem in da se na tako odkrito izražene obljube lahko zanašajo in v resnici pričakujejo pomoč. Zakaj tako odkrito dane obljube ne morejo biti prazne besede in slediti morajo tem besedam tudi dejanja, ki jih bodo upokojenci težko pričakovali.

G. predsednik vlade dr. Milan Stojadinović se je po par splošnih opazkah lju-

beznivo in prijazno poslovil od vsakega člana deputacije in nato odpustil deputacijo.

Doslej predsednik vlade še ni nikdar sprejel deputacije upokojencev. To se je zgodilo topot prvič in člani deputacije so odšli od sprejema in se vrnili v domovino z zavestjo, da to pot njihov korak ni bil zaman.

\*

Dočim je g. predsednik vlade dr. Milan Stojadinović sprejel celotno deputacijo državnih in samoupravnih upokojencev iz cele države, sta zastopnika našega društva prosila za sprejem tudi pri naših slovenskih ministrih. Ker gospoda ministra za notranje posle dr. Antona Korošca ni bilo v Beogradu, je g. minister dr. Miha Krek istega dne ob 5. uri popoldne sprejel deputacijo društva državnih in samoupravnih upokojencev dravske banovine, v kateri sta bila predsednik društva dr. Ivan Vrtačnik in odbornik dr. Fr. Vidic. Naša zastopnika sta g. ministra obvestila o sprejemu pri g. ministrskem predsedniku in o sklenjeni resoluciji ter sta ga prosila, da bi tudi naša slovenska ministra podpirala težnje upokojencev, ki so izražene v resoluciji, sprejeti na kongresu. Gospod minister je obljubil vsestransko pomoč.

## **Akcija državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani**

V četrtek, dne 10. novembra 1938 je gospod ban dr. Natlačen ob pol 11. uri dopoldne sprejel v banski palači večjo deputacijo državnih nameščencev in upokojencev, v kateri so bili predsedniki vseh stanovskih organizacij aktivnih nameščencev in katerim so se pridružili tudi zastopniki našega društva.

Društvo državnih in samoupravnih upokojencev v Ljubljani sta zastopala podpredsednik društva apelacijski svetnik v p. g. Jakob Antloga in društveni tajnik g. ravnatelj Anton Spendé. V deputaciji je bilo zastopanih 18 organizacij, vodil pa jo je predsednik združenja poštne, telefonske in telegrafske stroke, g. Šturm, ki je v kratkem nagovoru na g. bana poudaril, da se državni nameščenci, upokojenci in delavci smatrajo za del narodne in državne skupnosti, a se obenem zavevajo, da so na oltar te skupnosti vedno prinašali največje žrtve. V zadnjih letih pa so se njihove gnotne razmere toliko poslabšale, da je njihov življenjski obstoj že dalje časa ogrožen in da je nujno potrebna pomoč. Zato so mnenja, da se morajo tudi zanje, ki so ob vsaki priliki požrtvovalno branili državne in narodne interese, enkrat najti potrebna materijalna sredstva, da se bodo, razbremenjeni skrbi za vsakdanji kruh, lahko vse posvetili službi.

Zastopniki so izročili g. banu vsak za svojo organizacijo posebno spomenico, ki

se pa vse strinjajo v končnih točkah zahtev.

G. ban je v svojem odgovoru deputaciji naglasil, da uvideva težak položaj državnih in banovinskih nameščencev in upokojencev in da se je zanimal in da se še zanima za zvišanje njihovih prejemkov. Vse je kazalo, da pride povišanje še letošnjo jesen. Nepredvideni dogodki pa so to preprečili, pričakovati pa je, da bo spomladi v tem oziru bolje.

Naše društvo je pri tej priliki izročilo spomenico naslednje vsebine:

### **Spomenica.**

Materijelni položaj državnih uslužbenecv in upokojencev vseh strok in položajev ter delavcev postaja dan na dan obupnejši. Že pred zadnjim znižanjem v letu 1935. so bili njihovi prejemki daleč pod eksistenčnim minimom in so takrat nameščenci in upokojenci pričakovali zvišanje, nikakor pa ne znižanja svojih že itak takrat nezadostnih dohodkov. Regulacija osebnih prejemkov v letu 1937. je prišla v prid samo aktivnim nameščencem, a še to v neznatni in nezadostni meri. Prezrti in pozabljeni pa so ostali upokojenci vseh strok, dasi so ob zniževanju prejemkov vedno delili usodo z aktivnimi nameščenci.

Cene vseh življenjskih potrebščin ne prestando naraščajo in so danes za 35% višje od cen v letu 1935.

Za državne upokojence, katerih prejemki so bili že pred redukcijo 1935. nezadostni za primerno življenje, so po znižanju prejemkov v letu 1935. postale razmere naravnost nevzdržne.

Upokojenci si ne morejo plačevati niti dostojnih stanovanj, niti najpotrebnejše obutve in obleke, niti zadostnega živeža, tako da je njihovo življenje pravo vegetiranje in da moralno in telesno propadajo.

Take usode niso zaslužili ljudje, ki so vse svoje moči posvetili službi in domovini, ki so se izčrpali v delu in ki bi pač zaslužili, da bi mogli v miru in zadovoljstvu prebijati večer svojega življenja.

Znižanje pokojninskih prejemkov, ki ga je diktirala nujna potreba državnih financ, je bila po izjavi vlade same le začasen ukrep, zato tembolj upravičeno pričakujemo in upamo, da se bo sedaj, ko se izboljšava gospodarsko stanje države in ko državni dohodki daleč presegajo v državnem proračunu predvidene postavke in ko so po veliki zaslugi kraljevske vlade ostali prihranjeni ogromni izdatki za

vojne namene — ustreglo našim upravičenim željam.

Neobhodno potrebno je torej, da se ustvari vsem državnim uslužbencem, upokojencem in delavcem možnost skromne eksistence.

Z ozirom na danes obstoječe stanje cen bi moglo edinole zadovoljiti:

1) Da se povišajo vsem državnim namščencem in delavcem neglede na stroko in položaj mesečni prejemki za 500.— dinarjev;

2) da se prizna draginjska doklada za otroke in za ženo v prvotnem znesku po 150.— din mesečno;

3) da se priznajo poročeni ženi v državni službi osebne doklade v isti višini, kot se priznavajo neporočenim državnim uslužbenkam;

4) da se ukinejo vse razlike med osebnimi dokladami aktivnih in upokojenih uslužbencev;

5) da obdržijo staroupokojenci dosedanje višje osebne doklade, ker je to socialno utemeljeno.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1938.

vah za deputacijo in čakamo samo še obvestila, kdaj se delegatje sestanejo.

Predsednik je prečital vlogo nekega člana v Ljubljani, ki se je pritoževal, da se bodo pokojnine za november izplačale šele 2. dne novembra in ne prvega in prosil za tozadevno intervencijo. Dopis se je vzel na znanje.

Tajnik je poročal, da je društvo poslalo potom železniške direkcije v Ljubljani na generalno direkcijo državnih železnic prošnjo za ugodnost polovične vozne cene za neomejeno število voženj s povišano relacijo od 20 km na 50 km. Tukajšnja železniška direkcija nas je obvestila, da bo to prošnjo s svojim predlogom toplo priporočala generalni direkciji. Prepis naše prošnje smo poslali zagrebškemu društvu kot vodeči upravi, da tudi ona v imenu vseh banovinskih društev vloži slično prošnjo. Kakor je razvidno iz zadnjega „Penzionera“, je zagrebško društvo tako prošnjo že predložilo generalni direkciji državnih železnic. (O tem smo poročali že v oktoberski številki „Upokojenca“.)

Dolenčeva hiša je pred kratkim prešla v posest in last zakonskih Adolfa in Mire Pelicon. Nova lastnika sta nam najemnino zvišala, toda na ustno intervencijo tajnikovo zopet znižala na primeren znesek, ki ga društvo zmore za svoje društvene prostore. Odbor je vzel to poročilo na znanje.

V zmislu zadnjega odborovega sklepa se je v društvenih prostorih instaliral telefon in sicer začetkom tega meseca. Taksa za instalacijo je plačana in telefon je že vpeljan ter ima številko 4553.

Nato je tajnik prečital dve prošnji za podporo. Odbor je sklenil, da je treba glede obeh prošenj dobiti potrebne informacije, ali navedbe v prošnjah ustrezajo resnici.

Odbornik dr. Vidic se sklicuje na objavljena poročila o izrednem občnem zboru mariborskega društva državnih upokojencev v društvenem glasilu in misli, da se lahko ustno poročilo na seji opusti, ker je bilo poročilo v listu obširno in točno. Odborniki so temu mnenju pritrdili. Predsednik je omenil, da je mariborsko društvo poslalo uredništvu „Upokojenca“ dva popravka v objavo. Ker pa ta dva popravka ne odgovarjata vsem predpisom tiskovnega zakona glede popravkov, jih zaenkrat nismo objavili v oktoberski številki „Upokojenca“.

Odbornik Zovič je vprašal, ali bo društvo storilo kake korake ali dalo navodila ali opozorila glede bodočih volitev. Predsednik je odgovoril, da bi to presegalo društveno kompetenco, ker se društvo ne sme vtikati v politična vprašanja. Odbor je vzel predsednikovo izjavo na znanje.

Blagajnik je prečital svoje poročilo, istotako odbornik kapetan Fink kot referent posmrtnega sklada.

Na predlog tajnika se sklene, da se bodo vršile odborove seje odslej vsak prvi petek v mesecu brez posebnega vabila in da bo prihodnja seja 2. decembra t. l.

Ker se nikdo ni več javil za besedo, je predsednik zaključil sejo ob pol 7. uri zvečer.

## Društvena kronika

### Pristopajte k društvenem posmrtnem skladu!

Ni starostne omejitve za pristop.  
Izredne ugodnosti!

Društvena pisarna je v Wolfovi ulici št. 10 (Dolenčeva — sedaj Peliconova hiša) preko dvorišča v drugem posloju, 2. nadstropje. Telefonska št. 4553.

### Opozorilo

Člane prosimo, da redno plačujejo članarino. Kdor nima položnice, jo lahko kupi na vsakem poštnem uradu, opremiti pa jo mora s številko društvenega čekovnega računa, to je s številko 12131.

Posmrtni sklad ima svoj posebni čekovni račun, št. 17678. Kdor torej nakaže **društveno članarino**, naj zapiše na tako kupljeno položnico št. 12131, kdor pa nakaže članarino za **posmrtni sklad**, pa št. 17678!

### Nove tiskovine

Zaloga dosedanjih tiskovin je razprodana.

Društvo je založilo nove tiskovine za sestavo prošelj a) za pogrebino, b) za dvomešno podporo in c) za rodbinsko pokojnino, in sicer v novi izpopolnjeni obliki.

Vrhu tega na posebni poli navodila za sestavo vseh teh prošelj in za pridobitev pravic za rodbinsko pokojnino.

V navodilih za pridobitev pravice do rodbinske pokojnine in predujma nanjo so vpoštrevani vsi najnovejši predpisi, vpoštrevajoč zahteve finančne direkcije v Ljubljani, kakor tudi zahteve direkcije državnih železnic in direkcije pošt in te-

legrafov, ki so različne. Dosedanje tiskovine so namreč vsebovale le navodila za sestavo prošelj, vpoštrevajoč zahteve tukajšnje finančne direkcije. Vse navedene tiskovine veljajo torej za vse uradniške stroke.

Pod E) „Nekaj splošnih navodil“ vsebujejo a) Predujem (akontacija), b) Zapadlost pokojnine in c) Splošno.

Cena za člane za vsako tiskovino 1.— Din, torej za sestavo vseh treh navedenih prošelj in za navodila = 4.— Din, za nečlane po 2.— Din, t. j. 8.— Din.

### Druga seja upravnega odbora banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev v Ljubljani

Druga odborova seja je bila dne 28. oktobra 1938 ob 5. uri popoldne. Predsednik je pozdravil navzoče, konstatiral sklepčnost in nato posebej pozdravil šolskega upravitelja v p. g. Purkharta iz Maribora, ki se je udeležil seje kot gost.

G. Purkhart je nekoliko poročal o društvenih razmerah v Mariboru in o borbi privržencev združitve. Po kratki navzočnosti je g. Purkhart zapustil sejo, ker se je hotel z večernim vlakom vrniti v Maribor.

Predsednik je prečital zahvalo, poslano po upravniku policije, za izraze vernosti in udanosti, ki jih je naše društvo poslalo o priliki izrednega občnega zbora Nj. Veličanstvu kralju in kraljevskemu domu.

Nadalje je poročal, da je na vidiku deputacija delegatov vseh banovinskih društev v Beogradu. Intervencija bi se bila morala izvršiti že meseca septembra, bilo je pa to nemogoče radi napetih svetovnih dogodkov in nevarnosti vojne. Zagrebško društvo kot vodeča uprava vseh banovinskih društev je naše društvo že obvestilo o pripra-

## Posvetovalnica - informacije

### Železniške legitimacije za l. 1939

Dravska finančna direkcija razglasa: Vsi državni upokojenci(ke), ki so zase in za svoje rodbinske člane dobili železniške legitimacije od

dravske finančne direkcije, naj jih radi podaljšanja veljavnosti za prihodnje leto predložijo tej direkciji že v drugi polovici meseca decembra, da jih bodo lahko uporabljali za vožnjo takoj v začetku leta 1939.

Vsaki legitimaciji je treba priložiti železniško znamko za 2.— din, ki se kupi pri blagajni železniške postaje. Znamke ne sme nihče sam nalepiti v legitimacijo.

Predložene poštne znamke ali kolke bo direkcija upokojencem vračala, ker jih ne more uporabljati. Ravnotako ne bo direkcija sprejemala gotovine, ker nima železniških znamk v zalogi.

Razen železniške znamke mora vsak upokojenec predložiti kupon (odrezek) čekovne nakaznice, po kateri je prejel pokojnino za zadnji mesec. Brez tega dokazila se veljavnost železniške legitimacije ne bo podaljšala, ker se sicer ne more ugotoviti prislilčeva istovetnost. Prav tako mora poslati kupon čekovne nakaznice, kdor prosi za novo železniško legitimacijo (Odsek za računovodstvo štev. 56.068 — II — 1938).

V Ljubljani, dne 11. novembra 1938.

Finančni direktor:

Sedlar s. r.

**Dostavek uredništva:** Nujno prosimo vse člane našega društva, da naj ne pošiljajo prošnji, oziroma legitimacij in denarnih zneskov za legitimacije na društvo, ker povzročajo s tem društvu samo nepotrebno delo in letanje, ne prihranijo pa sebi ničesar. S tem tudi zavlačujejo izdajo in vrnitev legitimacij. Izvzeti so seveda v inozemstvu živeči člani, ki imajo težkoče radi nakazila denarnih zneskov, in pa tisti naši člani, ki bivajo daleč od železnice in nimajo prilike, da bi pri železniški blagajni kupili železniško znamko, potrebno za podaljšanje veljavnosti legitimacije. Takim našim članom seveda radi prihranimo eventualno dolgo pot do železniške postaje in opravimo ves posej zanje, ako nam pošljejo dotični znesek in zadnji kupon čekovne nakaznice.

Ako bo potrebno in ako bomo dobili še kaka vprašanja ali želje za pojasnila glede podaljšanja veljavnosti starih legitimacij ali glede izdaje novih legitimacij, bomo v decemski številki objavili še točnejša navodila.

### Izplačevanje pokojninskih nakaznic

Poštna direkcija v Ljubljani je razglasila, da imajo pošte nalog, da pokojninske čekovne nakaznice dostavijo državnim upokojencem trikrat v roku treh dni brez obvestila v prejemnikovem stanovanju. Če je pa ta poskus brezuspešen, potem morajo pošte neizplačane nakaznice vrniti Poštni hranilnici. Pošte brez pismenega dovoljenja nakazovalca (to je finančne direkcije) ne smejo nakaznic te vrste izločevati od predpisane dostave, še manj pa jih pošiljati za naslovnikom. Vsako izpremembo bivališča, četudi je samo začasna, ter želijo, da se nakaznice izplačajo izven predpisanega termina, je treba brezpogojno javiti Finančni direkciji, ne pa pošti.

### Odgovori na vprašanja

**Vprašanje:** Ali ima polnoletni sin, ki pa je za delo nesposoben in prejema z materjo skupno pokojnino po umrlem očetu, pravico do železniške legitimacije?

**Odgovor:** Železniška legitimacija mu pripada, in sicer po pojasnilih iz točke 9 izprememb in dopolnitev občega pravilnika o voznih olajšavah. (Sl. list z dne 5. 1. 1938, kos 9), ki se glasi: Za rodbinske člane po tem pravilniku se štejejo zakonska žena, zakonski otroci, pastorki, pastorki in zakonito posvojeni otroci, kakor tudi vdove in otroci umrlih uslužbencev, dokler uživajo pokojnino. Ker uživa vprašalec pokojnino obenem z materjo in jo bo zaradi svoje nesposobnosti za pridobivanje užival tudi po materini smrti, mu torej pripada železniška legitimacija. Za novo legitimacijo je treba poslati znesek 20.— din in fotografijo, na kateri mora na zadnji strani biti podpis in natančen naslov prosilca. Tako legitimacija velja potem za pet let, mora se pa vsako leto predložiti v podaljšanje in plačati znamka za din 2.—.

### Poškodbe v službi in pokojnine

Večkrat je že prišlo do sporov, ki so se končali pred državnim svetom, o tem, kdaj gre družini državnega uslužbenca, ki se je v izvrševanju službe tako hudo ponesrečil, da je zaradi poškodbe umrl, pravica, da se ji prizna za odmero rodbinske pokojnine še deset let službe preko dejanske odsluženih let. V § 146 u. z., ki obravnava to vprašanje, je določeno namreč, da „se sme“ njegovi družini priznati teh deset let vplačevanja več, **ni pa odrejeno**, da se jim ta leta **morajo** priznati, kakor to uslužbenci in njihove družine mislijo. Upravna oblastva stojé namreč na sta-

lišču, da je priznanje teh deset let za pokojnino predmet svobodne presoje odločujočega oblastva, tako da proti odklonilni odločbi vrhovne upravne instance dotične stroke dejansko ni nobenega lekka. Tudi praksa državnega sveta se v tem pogledu strinja z naziranjem upravnih oblastev, ker državni svet take tožbe redno zavrača z ugotovitvijo, da proti odločitvi, ki temelji na **svobodni presoji oblastva**, ni pravnega sredstva. Bilo bi nujno potrebno, da se ob novelizaciji uradniškega zakona popravi tudi besedilo § 146, tako da bo vsaj v primeru, kjer je očitno podana vzročna zveza med poškodbo v službi in uslužbenčovo smrtjo, družini priznanje deset let več za pokojnino zajamčeno z zakonom.

### Dve pokojnini

Po § 156 zakona o uradnikih iz leta 1931 je prepovedano upokojencem prejemati dve pokojnini iz državne blagajne. Kdor ima pravico do dveh pokojnin, prejema večjo.

K temu določilu je izdalo ministrstvo za finance navodilo z dne 23. 9. 1938, štev. 311.161/I, po katerem velja določba tega paragrafa za vse primere, torej tudi za tiste, ki so nastali že pred 31. 3. 1931, to je pred uveljavitvijo zakona o uradnikih iz leta 1931.

Zato noben upokojenec ne sme izza 1. 10. 1938, ko je zgoraj navedeno navodilo stopilo v veljavo, prejemati dveh pokojnin iz državne blagajne.

## Naši novi člani

V tretjem četrtletju 1938 so pristopili sledeči novi člani:

- |                                                                                       |                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| 84. Binder Ivan, žel. prog. čuvaj v p., Rače pri Mariboru.                            | 110. Močnik Mařenka, vd. po rud. glav., Ljubljana.          |
| 85. Bon Ivan, orož. nared. v p., Ljubljana.                                           | 111. Macarol Alojzij, šol. uprav. v p., Ljubljana.          |
| 86. Bračko Anton, arh. uradn. v p., Ljubljana.                                        | 112. Milavec Adolf, kapet. v p., Ljubljana.                 |
| 87. Boltar Jožef, žel. zvan. v p., Birčna vas.                                        | 113. Podpac Rudolf, glav. arhiv. drž. žel. v p., Ljubljana. |
| 88. Bračun Franjo, voj. tehn. urad. mor., Celje.                                      | 114. Pšeničnik Ivan, žel. zvan. v p., Sp. Hoče.             |
| 89. Čebulj Leopoldina, vd. viš. davč. uprav., Radovljica.                             | 115. Pavlin Ana, vd. po žel. revid., Zgornja Hudiinja.      |
| 90. Čeh Katarina, vd. brz. nadz., Ptuj.                                               | 116. Prosen Milica, učit. v p., Ljubljana.                  |
| 91. Dolenc Ivan, žel. zvan. v p., Ljubljana.                                          | 117. Roth Josipina, vd. po gozd. inžen., Ljubljana.         |
| 92. Debeljak Gizela, vd. san. podpolkov., Ljubljana.                                  | 118. Rustia Josip, inž. dvor. sv. v p., Ljubljana.          |
| 93. Grobler Valentin, polic. agent v p., Petrovče.                                    | 119. Skok Terezija, vd. po nared. vodn., Kasaze.            |
| 94. Herman Elizabeta, vd. cest., Dolgavas.                                            | 120. Spetič Ana, vd. po žel. služit., Ljubljana.            |
| 95. Hanzlovski Mirko, okr. gozdar v p., Kranj.                                        | 121. Suša Franc, davč. zvan. v p., Škofja Loka.             |
| 96. Hočevkar Karolina, vd. viš. nadz. žel., Ljubljana.                                | 122. Srienec Ivo, kapet. v p., Celje.                       |
| 97. Hülbl Jožef, nadpregl. fin. kontr. v p., Št. Janž.                                | 123. Sekirnik Marija, vd. po šol. uprav., Maribor.          |
| 98. Jeras Ivanka, vd. vlakovodje, Ježica.                                             | 124. Škufca Ana, vd. po učit., Ljubljana.                   |
| 99. Jezovšek Franc, žel. zvan. v p., Ljubljana.                                       | 125. Štroser Peter, cest. v p., Grabče.                     |
| 100. Jalen Ivan, pošt. uradn. v p., Javornik.                                         | 126. Šemrov Franc, pošt. tajnik v p., Ljubljana.            |
| 101. Karič Alojzij, nadsprevod. v p., Celje.                                          | 127. Urek Ivan, šol. uprav. v p., Vransko.                  |
| 102. Komac Anton, polic. detektiv v p., Maribor.                                      | 128. Velenšek Josip, žel. zvan. v p., Ostrožno.             |
| 103. Kavčič Franja, vd. po drž. cest. nadz., Ljubljana.                               | 129. Verzel Amalija, vd. po sod. podurad., Ptuj.            |
| 104. Kopše Matevž, podpregl. fin. kontr. v p., Ptuj.                                  | 130. Vreš Franc, poroč. korvete v p., Kranj.                |
| 105. Lipovž Leopold, konj. nared. vod. v p., Ljubljana.                               | 131. Vrabič Mihael, žel. zvan. v p., Grobelno.              |
| 106. Medved Josipina, vd. po sod. ofic., Kočevje.                                     | 132. Verovšek Antonija, vd. po tehn. posl., Štepanja vas.   |
| 107. Mesna upr. Maribor, Udr. penz. ofic. i voj. činovn. Kraljevine Jugosl., Maribor. |                                                             |
| 108. Megla Alojzij, glav. arhiv. v p., Ljubljana.                                     |                                                             |
| 109. Mivšek Ivan, p. zvan. v p., Gornji Logatec.                                      |                                                             |

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendel. — Tisk J. Blaznika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.